

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 1. De nomine, definitione, institutione, & necessitate Confirmationis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

te vero, tanquam patiente, sufficit si præcesserit voluntas suscipiendi non reuocata: etiam si actu nulla talis sit cum sacramentum ipsum perficitur: vt si dormiat, vel ebrius sit, vel morbo aliquo grati oppressus sit, ex eodem cap. Maiore in fine.

Disputari solet, An quando gratiæ receptio, & peccatorum tam quoad poenam, quam quoad culpam, remissio, impedita est per indispositionem suscipientis: An inquam (posito quod valida fuerit collatio) recedente eadem indispositione recuperetur ipsa gratia, ac peccatorum remissio. De qua re fusius disserit Suarez *dispur. 28. sect. 4. & sequentibus*. Sed ad nostrum institutum sufficit monere, communem Theologorum sententiam esse, eum qui defectu fidei vel poenitentiae non est consequutus prædictos effectus: illa fictione recedente per veram contritionem: virtute baptismi valide suscepti, consequi gratiam baptismalem, & remissionem, tam quoad poenam, quam quoad culpam omnium peccatorum, ante illum commissorum. Quod probatur. Tum autoritate cap. Tunc valere, De consecr. dist. 4. cuius verba sunt. Tunc valere incipit ad salutem baptismus, cum illa fictio veraci confessione recesserit, quæ (corde in malitia, vel sacrilegio perseverante) peccatorum ablutionem non sinebat fieri. Tum etiam ratione: quia peccatum origi-

nale remittitur, & hominem regenerare ad vitam æternam, est proprius baptismi effectus: iuxta illud Ioan. 3. nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto non potest introire in regnum Dei. Cum ergo certum si peccatorem, per veram contritionem conuersum ad Deum consequi gratiam & remissionem peccatorum suorum: iuxta illud Ezechielis 18. Conuertimini & agite poenitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruinam iniquitas] dicendum est ipsa interueniente, tanquam fictione recedente baptismum sortiri illum suum effectum: ne dicatur, aliter quam per baptismum patere aditum ad regnum cælorum: quod repugnat citatis verbis Domini nostri.

Si quæras, an ad tollendam talem fictionem sufficere possit attritio? Respondetur negatiue; nisi accedat sacramentalis absolutio: quandoquidem illa ipsa fictio peccatum est mortale. Vbi aduerte, peccata quidem commissa ante baptismi susceptionem nõ subici Ecclesiæ clauibus; subici tamen ea quæ committuntur in ipsa susceptione, vt animus vindictæ vel alius mortaliter malus. Cum enim talia impediant eiusdem susceptionis efficaciam, nequeunt quando adsunt, per baptismum tolli: vt nec alia post hunc commissæ. Vnde remedium aduersus ea institutum est Sacramentum Poenitentiae: cuius capaces sunt baptismi ipso initiati.

L A V S D E O.

LIBER TERTIVS, ET TOTIVS OPERIS VIGESIMVS OCTAVVS.

DE SACRAMENTIS CONFIRMATIONIS, POENITENTIAE, & EXTREMAE VNCTIONIS.

P R O O E M I V M.

QUAE de tribus istis sacramentis pro ratione nobis proposita iudicandi de peccatis, hic occurrunt dicenda; pauciora sunt, quam vt distinctis libris tradi debeant. Illa igitur vnico comprehendemus, contenti distinctione in duos tractatus, quorum prior sit de Confirmatione, & posterior de Poenitentia, & Extrema vnctione.

TRACTATVS PRIOR

De Confirmatione.

QUAE Magistro in 4. sentent. dist. 7. & D. Thom. 3. par. 9. 72. tum antiquiores, tum recentiores, Theologi scholastici agunt de sacramento Confirmationis itemque plures alij, quorum meminit Henriquez in sua Summa in initio libri tertij: & apud Gratianum habentur de eo aliquot canones, De consecr. dist. 5. Seruabimus autem eandem methodum, quam in præcedenti libro, agendo de baptismo.

CAPVT I.

De nomine, definitione, institutione, & necessitate Confirmationis.

S Y M M A R I V M.

1. Confirmatio baptismi succedit: & quo ordine.
2. Vnde varia illius nomina.
3. Definitio Confirmationis.
4. Instituta est à Christo Confirmatio, & quando.
5. Non est necessaria simpliciter, necessitate mediæ.

INTER sacramenta, Confirmatio proxime succedit baptismi: non quidem ordine dignitatis, aut necessitatis,

sed generationis, vt Henriquez ait in cit. libro tertio, cap. 1. §. 2. quia statim confertur baptizato, vt Deus illud quod per baptismum est operatus, confirmet: per augmentum spiritalis gratiæ: firmum, robustumque reddens hominem ad superandas diaboli tentationes, & ad defendendam, defendendamque fidem, qua in ipso baptismo professus est. De qua re Melchias Papa (prout refertur in c. Spiritus sanctus, distinct. ante citata) ait: Spiritus sanctus qui super aquas baptismi salutifero descendit lapsu, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam: in confirmatione augmentum præstat ad gratiam. Et quia in hoc mundo tota agere videtur inter visibiles hostes, & pericula gradiendum est: in baptismo regeneramur ad vitam, post baptismum confirmamur ad pugnam: in baptismum abluimur, & post baptismum roboramur, &c.

Vnde satis liquet sacramentum istud dici confirmationem à proprio suo effectu, sicut à sua forma dicitur à Patribus, tum consignationis sacramentum, tum signaculum Dominicum, tum signum Christi: & à materia dicitur, tum sacramentum christiæ, tum inunctio, tum oleum sanctificatum, tum sacrum unguentum: ac demum à ritu ipsius dicitur impositio manuum. De quibus videri potest Greg. à Valen. tomo 4. *dispur. 5. quæst. 1. puncto 1. sub initium*.

Ex communi autem Theologorum, & Canonistarum sententia (prout notat Nauar. in Enchir. cap. 22. num. 8.) designari potest Confirmatio, quod sit sacramentum vnctionis christi-

christi-

chrismae consecrati, quo Episcopus frontem baptizati ungit sub certa verborum forma. In qua definitione locum generis tenet Sacramenti. Intelligi autem ex Concil. Florent. instruct. Armen. & ex Concil. Trid. sess. 7. can. 1. De confirmatione: *verum & proprium noue legis, diuinitus institutum.* Quod haeretici nostri temporis negantes bene refelluntur à Greg. à Valen. in citato puncto 1. & à Bellarm. tom. 2. controuer. lib. vnicò De confirmatione cap. 2. aliquotque sequentibus. Itemque à Suazero *disput. 32. sect. 1.* Qua in re immorari est alterius instituti. Cartera quae in definitione sequuntur, tenent locum differentiae sumptae ex huius sacramenti causis, de quibus postea: nempe ex materia remota, quae est chrisma consecratum: & ex propinqua, quae est baptizati unctio in fronte: & ex efficiente seu ministro, qui est Episcopus: & demum ex forma: quae proponitur in sequenti cap. 3.

4. Porro quoad institutionem confirmationis: sicut certum est de fide eam esse nouae legis sacramentum: sic etiam est, eam esse à Christo institutam: quandoquidem in Concilio Trident. sess. 7. can. 1. De sacram. in genere: is anathemati subicitur, qui dixerit sacramenta nouae legis non fuisse omnia à Iesu Christo Domino nostro instituta. De qua re late Suarez *disp. 12. sect. 1.* Et ratio est quam idem quoque habet in sequenti *disput. 32. sect. 2.* tum quia institutio sacramenti pertinet ad potestatem excellentiae: quam Christus solus habuit: tum quia idem solus potuit effectum gratiae infallibiliter promittere per signum sensibile.

Addit Suarez ibidem, hanc institutionem factam fuisse à Domino nostro ante Ascensionem ipsius in caelum: cum non sit dubium ante illam fundasse suam Ecclesiam, quoad fundamenta eius potissima, qualia sunt septem sacramenta. Quando vero tunc facta sit conuenienter dixerit, & maxime probabile iudicat, quoad promissionem & institutionem Apostolorum, datam de hoc sacramento, factam esse in nocte cenae vltimae. Nec enim assignari potest tempus conuenientius quam illud, in quo Christus nouum Testamentum condidit, & toties Spiritum sanctum promisit. Quoad statum vero cum in quo confirmatio ipsa possit administrari & recipi: factam esse eandem institutionem post Domini resurrectionem, quando Apostoli constituti sunt Episcopi, Domino dicente ipsis, Ioanni. 20. *A. accipite Spiritum sanctum, &c.*] quandoquidem *pro ut postea dicitur*, ordinarius confirmationis minister est Episcopus. Quae omnia pluribus discutere est instituti scholastici, & remotius à ratione iudicandi de peccatis nobis propo-

5. Iam quoad necessitate consentiunt Theologi sacramentum confirmationis non esse necessarium simpliciter, & necessitate, *vt vocant*, medijs. Quod patet tum ex cap. 1. & 2. De consecrat. distinct. 5. ex quibus habetur sacramentum istud non dare gratiam ad vitam spiritualem: sed gratiae augmentum, ad perfectionem, & ad corroborandum in pugna contra vitia & Diabolū, & ad mundi huius agones. Id quod bene declaratum, Parochi habent in Catechismo edito iussu Concil. Trid. cap. De confirmatione. Tum etiam ex eo, quod infantes iudicentur suscepto baptismo saluari posse sine hoc sacramento. An vero sit necessarium necessitate praecipui, patebit postea, cum inquiretur, An de suscipienda confirmatione datum sit praecipuum.

C A P V T II.

De materia Confirmationis, ac primo de remota.

S V M M A R I V M.

6. Mater remota confirmationis est chrisma: quod an de necessitate sacramenti debeat habere oleo admixtum balsamum.
7. Ex cuius olei & balsami admixtione consistere debeat, & cur modicum balsami sufficiat.
8. An necessarium sit necessitate sacramenti, vt chrisma sit benedictum ab Episcopo.
9. Mater confirmationis propinqua, est unctio baptizati, ab Episcopo facta ex chrisma, &c.

10. Quantitas chrismae requisita ad talem unctionem: & qua ratione hoc debeat fieri.

11. Imp. sit o manuum necessaria ad hoc sacramentum: quodque sola sine chrismate non sufficiat.

COMMUNI consensu docent Catholici, materiam huius sacramenti esse chrisma ex oleo & balsamo confectum, & ab Episcopo iam consecrato benedictum. Ita enim aperte sequitur in Concilio Florent. in instruct. Armenorum, & abunde confirmant quae referuntur à Bellarm. in cit. lib. De sacramento confirmationis cap. 8. & 9. apud ipsum videnda. Verba Concilij Florent. sunt haec. Secundum sacramentum est confirmatio: huius materia est chrisma confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientiae, & ex balsamo, quod odorem significat bonae famae, per Episcopum benedicto.

Quod si quaeras, an solum oleum sit materia necessaria necessitate sacramenti, sicut vinum in Eucharistia, ita ut validum esse possit confirmationis sacramenti, quantumcumque oleo non admisceatur balsamum: sicut valida esse potest consecratio calicis, quam tumcumque vino non admisceatur aqua. Respondetur de ea re diuersas esse sententias, quas refert Greg. à Valen. to. 4. *disput. 5. quaest. 1. puncto 2.* Duas autem esse potissimas, quarum neutram de fide esse monet Bellar. in memorato cap. 9. sub finem, in responsione ad tertiam obiectionem. Prior est quam Suarez to. 3. *disput. 33. sect. 1. dicto 4. propugnat*, balsamum necessarium esse necessitate sacramenti. Posterior vero quam Greg. à Valen. loco citato defendit est, balsamum necessarium esse tantum necessitate praecipui sine Ecclesiastici, siue etiam Christi: ita ut illius omissione, crimen quidem committatur: non ideo tamen sacramentum censendum sit nullum. Quicquid autem sit in speculatione, certum est in praxi eam admixtionem nullo modo esse omitendam, tum propter caetera quae vrget bene Suarez: tum etiam propter ante relatum Concilij Florent. decretum, ac propter nunquam in Ecclesia intermissam consuetudinem admiscendi oleo balsamum in materia huius sacramenti.

Sirius quaeras, An ex quouis oleo & balsamo fieri possit chrisma? Respondetur communem Ecclesiae usum satis ostendere quod oleum debeat esse oliuorum. De balsamo autem, cum praeter Orientale ex Palestina, iam habeatur Occidentale ex India: consistare ex Summorum Pontificum Pauli tertij & Pij quarti declaratione. (*cuius ibid. ad 3. meminit Suarez*) sufficere posse illud quod ex India deferretur, etiam si forte diuersae speciei sit ab alio; quia non est fictitium, neque adulterinum, sed naturale & verum: utpote quod, licet colore differat, in flagrantia boni odoris, & in alijs proprietatibus atque effectibus tantam habet conuenientiam cum illo alio, vt simpliciter & absolute balsamum dici possit; atque adeo iudicari aptum ad sacramentum confirmationis. Sicut propter similem rationem, vinum album, etiam si à rubro differat colore, ac forte etiam specie: quia tamen vinum est simpliciter, censetur apta materia sacramenti Eucharistiae.

Aduerte obiter, quod Suarez subiicit, balsamum in modica quantitate admisceri oleo; quia de natura materiae huius sacramenti non est vt secundum omnes partes sit mixta ex oleo & balsamo: sed vt tota sit odorifera, quod maxime pertinet ad significationem, sicut fieri potest per mutuum alterationem secundum qualitates.

Si demum quaeras, An sit necessarium necessitate sacramenti, an solum necessitate praecipui, vt chrisma benedicatur ab Episcopo, ita ut sacramentum administratum cum chrismate benedicto tantum à Sacerdote, reputari debeat invalidum? Respondetur id in speculatione magnam difficultatem habere, alijs affirmantibus necessarium esse necessitate sacramenti, alijs idem negantibus (quos posteriore sequitur Greg. à Valen. sub finem citati puncti secundi, priores vero, Suarez in sequenti sect. 2.) remque esse quae definitionem Ecclesiae requirere videatur. Quoad praxim vero certum est ex citato decreto Concilij Florentini, & ex perpetuo Ecclesiae vsu, non alio chrismate, quam benedicto ab Episcopo, potendum esse in confirmationis collatione. Aduerte obiter pro ipsa praxi, necessarium esse necessitate praecipui, non